

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoZm/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113209009
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8113209009.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Mareka Košča v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Příkop 843/4, Zábřovice, 602 00 Brno, Česká republika, IČ: 264 29 705, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: E. C., L.. XX.X.XXXX, T. XXX, v konaní o vydanie zmenkového platobného rozkazu na 358,29 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 18CbZm/14/2013-35 zo dňa 25.2.2016, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania.

Sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že:

„Konanie o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zastavuje.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.“

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca podaným návrhom na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 358,29 eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 371,29 eur od 25.5.2009 do 23.1.2011, čo predstavuje 565,27 eur, zo sumy 368,29 eur od 24.1.2011 do 15.9.2011, čo predstavuje 216,36 eur, zo sumy 363,29 eur od 16.9.2011 do 20.11.2011, čo predstavuje 59,94 eur, zo sumy 358,29 eur od 21.11.2011 do zaplatenia, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy a to zo sumy 371,29 eur od 10.8.2009 do 23.1.2011, čo predstavuje 32,56 eur, zo sumy 368,29 eur od 24.1.2011 do 15.9.2011, čo predstavuje 14,27 eur, zo sumy 363,29 eur od 16.9.2011 do 20.11.2011, čo predstavuje 3,95 eur, zo sumy 358,29 eur od 21.11.2011 do zaplatenia a taktiež žiadal priznať zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,24 eur a náhradu trov.

3. Prvoinštančný súd vychádzal z toho, že dňa 19.12.2008 bola uzavretá písomná úverová zmluva č. XXXXXXXX, ktorou veriteľ - G., s.r.o. poskytol úver vo výške 199,16 eur žalovanej ako fyzickej osobe. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť vo výške 390,36 eur v 12 mesačných splátkach po 32,53 eur počnúc dňom 20.1.2009. V zmluve nie je uvedený úrok, je uvedený len poplatok vo výške 191,20 eur, ktorý nie je konkretizovaný, a v zmluve nie je uvedená ani RPMN, ani priemerná hodnota RPMN.

Žalovaná dňa 19.12.2008 vystavila vlastnú zmenku, obsahom ktorej je jej záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti G., s.r.o. sumu 371,29 eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 25.5.2009. Predmetná zmenka bola žalovaným vystavená ako vistazmenka a bola opatrená doložkou „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že spoločnosť G., s.r.o. indosovala zmenku na rad žalobcu. Prvoinštančný súd konštatoval, že predmetom konania je spor zo zmenky. Preto predovšetkým skúmal, či zmenka spĺňa náležitosti v zmysle zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch (ďalej len „ZŠZ“) a zistil, že zmenka spĺňa formálne náležitosti platnej zmenky, no aj napriek tejto skutočnosti podrobil súdnej kontrole aj dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcej z článku 17 Všeobecných úverových podmienok remitenta (ďalej len „VPPÚ“). Súd konštatoval, že medzi spoločnosťou G., s.r.o. a žalovanou vznikol spotrebiteľský vzťah, a preto bolo nevyhnutné na vec aplikovať ustanovenia na ochranu práv spotrebiteľov. Mal za to, že úverovú zmluvu, na zabezpečenie ktorej bola vystavená predmetná zmenka je potrebné posudzovať podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Súd dospel k záveru, že predmetná spotrebiteľská zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti, ktoré sú uvedené v § 4 ods. 2 písm. g), h), i) a j) zákona č. 258/2001 Z.z, čo má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. V súvislosti s uvedeným poukázal na to, že zmenka túto skutočnosť nezohľadňuje a umožňuje vymáhať zmenový úrok vo výške 0,25% denne, čo je 91,25% ročne. Úrok v takejto výške súd prvej inštancie posúdil ako úrok v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobilo jeho neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie taktiež spochybnil platnosť uzavretia dohody o vyplnení zmenky obsiahnutej vo VPPÚ. Obsah takejto dohody nemohol dlžník žiadnym spôsobom ovplyvniť, pričom jej obsah bol v neprospech spotrebiteľa z dôvodu, že táto umožňovala vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom. Na základe uvedeného súd vyhodnotil zmluvnú podmienku za neplatnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a keďže dospel k záveru o neplatnosti dohody o vyplňovacom práve, súd vec uzavrel tak, že aj samotná zmenka je neplatná, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo/161/2007 zo dňa 6.5.2008. Ako ďalší dôvod zamietnutia žaloby súd uviedol, že k vystaveniu zmenky došlo v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., ktoré zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom a zároveň ustanovuje, že veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Keďže v predmetnom prípade bol poskytnutý úver vo výške 199,16 eur, z čoho 30% je 59,75 eur, zmenka mohla byť vystavená len na sumu 59,75 eur. Z dôvodu, že nebol rešpektovaný zákonný limit zmenkovej sumy a právny predchodca žalobcu takúto zmenku prijal a následne aj previedol na žalobcu, zmenku je potrebné vyhodnotiť ako vystavenú v rozpore so zákonom. Súd prvej inštancie poukázal na závery vyplývajúce zo spoločného zasadnutia občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR prijaté dňa 20.10.2015, v zmysle ktorého, ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť, či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. Výrok o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p., avšak z dôvodu, že žalovaná si nárok podľa § 151 ods. 1 OSP neuplatnila, súd jej náhradu trov konania nepriznal.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby ako aj vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania, podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktorým navrhol jeho zmenu tak, aby jeho návrhu bolo v celom rozsahu vyhovie a boli mu priznané trovy odvolacieho konania. Odvolanie podal z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., t. j. že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a tiež, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s úverovou zmluvou a Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru k zmluve, avšak žalobca namieta,

že z rozhodnutia nie je zrejmé, kto uvedené doklady predložil alebo či si ich súd zabezpečil sám. Podľa ustanovenia § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. V danom konaní svoj postup súd vôbec nezdôvodnil a na základe týchto skutočností má žalobca za to, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p. in fine síce súdu umožňuje, aby v sporovom konaní vykonal aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli účastníci konania, avšak tento postup je možné využiť len výnimočne, ak je vykonanie nenavrhnutých dôkazov nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, a nevykonanie nejakého dôkazu môže byť príčinou toho, že súd nemôže rozhodnúť. Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplývať zo samotného doterajšieho dokazovania. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Žalovaná mohla na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovanej a bez legitímneho podnetu, na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukazovalo charakter žalovanej ako spotrebiteľa. Uvedené správanie súdu je neprijateľné, v právnom štáte predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Prvostupňový súd navyše pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z, podľa neho, nesporných skutočností. Za nesporné považoval to, že žalovaná so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., uzatvorila zmluvu o úvere, ďalej že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania, je zabezpečovacou zmenkou, a že žalovaná uzatvorila zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Uvedené údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Také skutočnosti jednoznačne nemožno považovať za nesporné. Žalovaná a ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, a preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Ignoroval ust. § 17 Zákona o zmenkách a šekoch. Je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovanej a predovšetkým žalovaná v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/1839/2000. Vzhľadom na to, že Najvyšší súd ČR pri rozhodovaní vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní, je tento judikát použiteľný na prejednanú vec. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku, nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Zmenka uplatnená v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, a teda ide o platnú zmenku. Na základe uvedeného mal žalobca za to, že jeho návrh je v celom rozsahu dôvodný. Taktiež namieta záver súdu, že dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebných úverov, pričom poukázal na to, že samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťa, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Zmenka preto aj v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť používaná. Dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťa používanie blankozmieniek. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10Co/79/2013 z 5.9.2013, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4CoZm/3/2014 zo dňa 13.6.2014, ktoré boli vydané v skutkovo a právne zhodných veciach žalobcu a ktoré potvrdzujú uvedené závery žalobcu.

5. Žalovaná sa na odvolanie žalobcu písomne nevyjadrila.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, teda v časti o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti ako aj vo výroku o náhrade trov konania bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Zdôrazniť sa žiada, že napadnuté

rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vydané ešte za účinnosti zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (O.s.p.). Aj s aplikáciou ust. § 470 ods. 1, 2 CSP odvolací súd vychádzal z princípu okamžitej aplikability procesnoprávnej normy CSP s rešpektovaním právnych účinkov úkonov, ktoré nastali pred 1.7.2016.

7. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie prvým výrokom napadnutého rozhodnutia zastavil konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19% v dôsledku späťvzatia žaloby v uvedenej časti žalobcom dňa 22.12.2015. Späťvzatie žaloby predstavuje dispozitívny úkon žalobcu, ktorý je oprávnený disponovať konaním a ktorý v dôsledku uvedeného oprávnenia určuje predmet konania. Žalobca je viazaný svojím späťvzatím voči súdu odo dňa jeho doručenia, teda uvedený úkon nemožno vziať späť. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie postupoval správne, keď po doručení čiastočného späťvzatia žaloby, konanie v uvedenej časti zastavil. Odvolací súd čo sa týka samotného odvolania uvádza, že síce žalobca v odvolaní uvádza, že podáva odvolanie voči napadnutému rozhodnutiu v celosti, z prvej vety odvolania je odvolaciemu súdu zrejmé, že tento napáda len výroky, ktorým súd žalobu zamietol a nepriznal žalobcovi náhradu trov konania. Uvedená skutočnosť vyplýva odvolaciemu súdu aj zo samotného obsahu odvolania, preto v zmysle § 124 ods. 1 CSP považoval za žalobcom napadnuté výroky len výroky o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania a ich správnosť preskúmal v rámci odvolacieho konania.

8. Pri preskúvaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný aj dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote termín verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke súdov SR (§ 378 ods.2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Odvolací súd mal na zreteli i to, že v súlade s článkom 17 ods. 1 Nariadenia, Slovenská republika informovala Komisiu o tom, že na základe procesného práva Slovenskej republiky, bude možné v súlade s článkom 17 Nariadenia, podať opravný prostriedok „odvolanie“ (§ 355 a nasl. CSP) na „krajské súdy“. V odvolacom konaní začatom podaným odvolaním podľa článku 17 Nariadenia rozhoduje odvolací súd Slovenskej republiky podľa procesného práva Slovenskej republiky (článok 19 Nariadenia).

9. Po takomto prieskume napadnutého rozhodnutia dospel odvolací súd k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie odvolaním napadnutých výrokov rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch je vecne správne. Prvoinštančný súd pre účely rozhodnutia o podanom návrhu vykonal potrebné dôkazy, z nich vyvodil správne skutkové závery a vec napokon aj správne právne posúdil. Dôvody napadnutého rozhodnutia dávajú odpoveď na pre vec rozhodujúce skutkové otázky i na právne posúdenie nárokov. Rozhodnutie prvoinštančného súdu spĺňa v celom rozsahu náležitosti dané ustanovenia § 220 CSP a v podstate dáva odpoveď i na v odvolaní uplatnené odvolacie dôvody.

10. Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku o zamietnutí žaloby i o trovách konania vecne správne, odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje a na správne zdôvodnenie aj v celom rozsahu odkazuje.

13. V súvislosti s uplatnenými odvolacími námietkami vo vzťahu k záverom vo veci samej odvolací súd snáď môže uviesť len nasledovné:

14. V prejednávanej veci je potrebné konštatovať, že právny vzťah účastníkov konania, založený zmluvou o úvere zo dňa 19.12.2008, má spotrebiteľský charakter, keďže právny predchodca žalobcu vystupoval v právnom vzťahu ako dodávateľ, ktorý poskytoval úvery v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná vystupovala ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy

nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. V rovnaký deň ako bola uzatvorená zmluva o úvere vystavila žalovaná spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. aj zmenku na sumu 371,29 eur.

15. Z vykonaného dokazovania je evidentné, že predmetná zmenka bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka plnenia z úverovej spotrebiteľskej zmluvy. Svedčí o tom rovnaké číslo zmluvy i rovnaké číslo zmluvy uvedené na zmenke. V tejto súvislosti odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie zdôrazňuje znenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, podľa ktorého platí, že v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa, alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Z uvedeného textu teda vyplýva, že predmetná zmenka mohla byť vyplnená len v súlade so znením tohto ustanovenia, k čomu však nedošlo, pretože zmenková suma presahuje výšku maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

16. Predmetom odvolacím súdom preskúvaného rozhodnutia je nárok zo zmenky uplatnený žalobcom na základe uvedeného Nariadenia EP a Rady (ES) č. 861/2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Cieľom prijatia Nariadenia bolo zjednodušenie a zrýchlenie cezhraničného konania v spotrebiteľských a obchodných veciach s nízkou hodnotou sporu (bod 4 Preambuly Nariadenia). Cieľom takéhoto konania by malo byť zjednodušenie prístupu k spravodlivosti. Narušenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu pre nerovnováhu vo fungovaní procesnoprávných prostriedkov poskytovaných veriteľom v rôznych členských štátoch, vedie k potrebe prijatia právnych predpisov Spoločenstva zaručujúcich rovnaké podmienky pre veriteľov a dlžníkov celej Európskej únie (bod 7 Preambuly Nariadenia). V záujme uľahčenia uznávania a vykonávania rozsudku by sa mal rozsudok vydaný v jednom členskom štáte v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu uznať a byť vykonateľný v inom členskom štáte bez potreby doložky vykonateľnosti a bez akejkoľvek možnosti namietať proti jeho uznaniu (bod 30 Preambuly Nariadenia). Je možné čiastočne s odvolateľom súhlasiť, že konanie podľa uvedeného Nariadenia má v zásade písomnú povahu (viď čl. 5 ods. 1, čl. 8, čl. 9 ods. 1 Nariadenia). Pokiaľ sa však potreba ústneho pojednávania ukáže ako potrebná (nutná), alebo ak o to požiada niektorá zo strán, súd by mal nariadiť vo veci pojednávanie. Nutným je nariadiť ústne pojednávanie najmä vo veciach skutkovo a právne zložitých, v ktorých súd považuje za potrebné vec s účastníkmi prejednať za ich prítomnosti. Odvolací súd je toho názoru, že ak v predmetnej veci súd prvej inštancie sám i bez procesnej iniciatívy účastníkov realizoval ex offa prieskum uplatnených zmenkových nárokov aj z pohľadu samotnej kauzy, ktorá predchádzala vystaveniu zmenky, a poskytol priestor účastníkom konania, aby sa k týmto dôkazom vyjadrili na pojednávaní, nekonal v rozpore s Nariadením ani v rozpore s vnútroštátnym procesným právom.

17. Opodstatnenosť ex offa prieskumu uplatnených zmenkových nárokov, založeného na poskytnutí ochrany spotrebiteľovi bola jasným, zrozumiteľným a najmä presvedčivým zdôvodnením napadnutého rozhodnutia vysvetlená a nemožno označiť za dôvodnú odvolaciu námietku o porušovaní rovnosti procesných strán v konaní.

18. To, že sa pri takomto postupe súd nedopustil procesného či hmotnoprávneho pochybenia podporujú aj aktuálne závery zo zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR prijatého na zasadnutí dňa 20.10.2015, podľa ktorého:

19. „I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

a) pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

b) pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a

povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

20. V súvislosti s odvolacími námietkami považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť aj to, že súd i pri rešpekte k špecifickej a prísne formálnej povahe inštitútu zmenky je vždy povinný prihliadnuť k okolnostiam konkrétnej veci. V prípade spotrebiteľov súd nesmie prehliadnuť ich špecifické záujmy a postavenie. Pri svojej rozhodovacej činnosti musí súd hľadať také interpretačné a aplikačné východiská, ktoré zabránia zneužívaniu práv v dôsledku aplikácie zmenkového inštitútu neprimerane v neprospech niektorého z účastníkov zmenkového vzťahu.

21. V tomto smere odvolací súd odkazuje na judikované závery vyplývajúce z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, podľa ktorých sú súdy povinné aj bez návrhu posúdiť nekalý charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky, aby sa skutočne dosiahol sledovaný zmysel a cieľ čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS. Tu možno spomenúť napr. rozhodnutie vo veci Mostaza Claro C-168/05, Godart C-429/05 alebo Oceano Gruppo Editorial C-240/98 až C-244/08. Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovuje: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú Smernica 93/13/EHS zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (viď napr. v rozsudku C 76/10 čl. 50). V súvislosti s rozsudkom na základe uznania treba spomenúť aj rozhodnutie COFIDIS C-473/00, v ktorom súd rozhodol, že s ohľadom na potrebu ochrany spotrebiteľa a naplnenie čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ktorý predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, súd nemá aplikovať a prihliadnuť na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami zavedenej Smernicou Rady 93/13/EHS.

22. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ako aj vo výroku o náhrade trov konania, potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

23. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, žalovanej preukázateľné trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli. Preto odvolací súd pri aplikácii ust. Čl.16 Nariadenia i ustanovenia § 396 ods. 1, § 255 ods.1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania stranám nepriznal.

24. Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, posledná veta CSP, § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).